

Do chaosu v Libyi se zřejmě brzy zapojí i Egypt, který podporuje síly generála Chalífy Haftara. Chce utnout tureckou expanzi

- CZ24 News | 24. července 2020

LIBYE: Do chaosu v Libyi se zřejmě brzy zapojí další aktér. Po Rusku a Turecku se na vojenské angažmá v rozvrácené zemi připravuje Egypt, který podporuje síly generála Chalífy Haftara. Vyslání jednotek v pondělí schválil egyptský parlament.

Šest let už generál Sísí vládne železnou rukou Egyptu. Rozdrtil opozici, kriminály naplnil svými odpůrci a z voleb udělal frašku. Zavedl přísnou cenzuru a podmanil si důležité islámské instituce. A jeho poslední prohlášení naznačují, že nyní se chystá do války.

Egyptský parlament v pondělí dal zelenou k vyslání armády do boje proti „zločineckým milicím“ a „teroristickým skupinám“. Jméno konkrétní země nepadlo, je však jasné, že se jedná o Libyi. Sousední zemi, kterou od pádu diktátora Kaddáfího v roce 2011 zmítá chaos.

Sísího režim v něm stejně jako Rusko, Spojené arabské emiráty (a v menší míře i Francie) podporuje Chalífu Haftara, který ovládá východ Libye. Tvrdohlavý generál měl dlouho navrch, jeho ofenziva proti mezinárodně uznávané vládě v Tripolisu však v posledních týdnech naprosto zkolabovala.

Milice loajální premiérovi Faízu Sarrádžovi za vydatné pomoci tureckých poradců, dronů a žoldáků importovaných ze Sýrie zvrátily průběh konfliktu a nyní dotírají na leteckou základnu Džufra a především Syrta, klíčové pobřežní město. Kdo ovládá Syrta, ovládá i nejdůležitější ropné terminály.

Sísí dal koncem června během návštěvy vojenské základny na hranicích Libye jasně najevo: Syrta a Džufra představují červenou linii. „Budte připraveni vyplnit jakoukoliv misi v rámci našich hranic. A pokud to bude nutné, tak i za nimi,“ vyzval osazenstvo základny poté, co se pokochal pohledem na startující bojové helikoptéry a stíhačky.

O několik dnů později obdržel z Libye „zvací dopis“. K intervenci ho vyzvali kmenoví vůdci z východu Libye i parlament v Benhgází, který vládu v Tripolisu neuznává. „Vyzýváme ke spojení sil bratrských zemí, Libye a Egypta, k porážce okupanta... Turecká okupace je přímým ohrožením pro nás i sousední země, zejména pro Egypt,“ stojí v prohlášení Haftarových poslanců.

Nesmiřitelní rivalové

Pokud by Egypt skutečně vyslal jednotky za svoji západní hranici, znamenalo by to výraznou eskalaci konfliktu, který se podle analytiků kvůli zapojení řady regionálních hráčů čím dál více podobá válce v Sýrii.

A především by to představovalo enormní riziko přímého vojenského střetu Egypta a Turecka. Vztahy obou zemí značně ochladly po roce 2013, kdy egyptská armáda pod Sísího velením provedla puč a svrhla islamistickou vládu Muhamada Mursího, kterou Ankara podporovala.

Mapa současné situace v Libyi:

[#Libya](#) UPDATE: Turkish-backed Tripoli govt. forces + 200 vehicles massed south of Misrata for offensive towards eastern oil fields. Front line mostly static past 6 weeks. Egypt says may intervene if Tripoli forces cross "Red Line" - see map. Oil blockade, begun Jan 17, continues. pic.twitter.com/2hqfBYamVx

— Chris Stephen (@reportingLibya) [July 20, 2020](#)

„Jsou to nesmiřitelní rivalové,“ komentuje vztah Sísího a tureckého prezidenta Erdogana analytik Soner Cagaptay z washingtonského Institutu pro blízkovýchodní politiku. „Stojí proti sobě sekulární generál, který pozavíral politické islamisty a politický islamista, který pozavíral sekulární generály,“ uvedl Cagaptay pro The Washington Post.

Magazín Forbes připomíná, že obě země disponují úctyhodnými armádami. Egypt se v letošním žebříčku Military Strength Ranking umístil na devátém místě, Turecko o dvě příčky za ním. Pokud by egyptská armáda skutečně zasáhla do bojů, bylo by Turecko nuceno nasadit větší vzdušné kapacity než jen drony.

„Nikoho by nemělo překvapit, pokud se na libyjských vojenských základnách objeví turecké stroje F-16 a útočné helikoptéry,“ věštil už v červnu Okan Müderrisoğlu, komentátor tureckého provládního listu Sabah.

Některé incidenty na libyjském bojišti navíc naznačují, že Egypt se už do války zapojil. Počátkem července na základnu al-Vatíja, na níž Turecko rozmístilo systémy protivzdušné obrany, zaútočily neidentifikované letouny. Podle některých zdrojů to byly stroje Rafale. Jednadvacet těchto víceúčelových stíhacích letounů francouzské výroby má ve svém arzenálu egyptské letectvo.

Kalení vody

Agentura AP nicméně upozorňuje, že hrozby intervencí ze strany Egypta mohou být jen prostředkem, jak si vynutit příměří a politické řešení krize, v níž Káhira zatím tahá za kratší konec.

Egyptská armáda se v posledních letech vojenským angažmá v zahraničí vyhýbá a soustředí se hlavně na potírání islamistických radikálů na Sinaji. Generálové si jsou jistě dobře vědomi rizik zabřednutí do chaotického libyjského konfliktu.

Sísí před pondělním jednáním parlamentu telefonoval Donaldu Trumpovi a ujistil ho, že cílem Egypta je „zabránit dalšímu zhoršování bezpečnostní situace v Libyi“. Oba prezidenti se údajně shodli, že je třeba zabránit další vojenské eskalaci.

Trumpa ovšem válka v Libyi zajímá jen pramálo – právě odchod USA z Blízkého východu v posledních letech uvolnil prostor pro geopolitické ambice Turecka, Ruska a dalších regionálních mocností. Telefonát s Trumpem tak podle některých analytiků byl především projevem Sísího obav, že v důsledku tureckého postupu ztratí v Libyi veškerý vliv.

„Je to celé jenom divadlo, kalení vody. Cílem je přimět Trumpa, aby zvedl telefon a zavolał Erdoganovi. Toto je ukázka té nejhorší telefonické diplomacie,“ komentoval pro stanici al-Džazíra egyptskou taktiku libyjský analytik Anas el-Gomati.